

Rothuizen architecten stedenbouwkundigen
dhr. P.J. den Breejen
Kleverskerkseweg 49
4338 PB Middelburg

Onze referentie : RvdW/DN/23149006-01 's-Heerenhoek, 19 september 2014
Betreft : Quickscan flora en fauna
Contactpersoon : R. van de Woestijne Email: rvdwoestijne@smazeelandbv.nl

Geachte heer Den Breejen,

In de bijlage treft u de rapportage van de uitgevoerde quickscan flora en fauna met betrekking tot de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied aan de Dorpsstraat 11-15 te Scharendijke.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek mag het volgende worden geconcludeerd:

Vleermuizen

In het plangebied zijn potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Hiertoe is aanvullend onderzoek nodig in de periode 15 mei t/m 15 augustus en in de periode van 15 augustus t/m 1 oktober. Indien aanwezig dient ontheffing van de flora- en faunawet te worden aangevraagd omdat verblijfplaatsen niet kunnen worden ontzien. Naar verwachting kunnen voldoende alternatieven worden geboden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd zodat verwacht mag worden dat de ontheffing wordt verleend.

Huismus

In het plangebied zijn potentieel jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor huismus aangetroffen. Hiertoe is aanvullend onderzoek nodig in de periode 1 april t/m 15 mei; indien aanwezig dient ontheffing van de flora- en faunawet te worden aangevraagd omdat verblijfplaatsen niet kunnen worden ontzien; naar verwachting kunnen voldoende alternatieven worden geboden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd zodat verwacht mag worden dat de ontheffing wordt verleend.

Gierzwaluw

In het plangebied zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen. Hiertoe is aanvullend onderzoek nodig in de periode 1 april t/m 15 mei; indien aanwezig dient ontheffing van de flora- en faunawet te worden aangevraagd omdat ver-

blijfplaatsen niet kunnen worden ontzien; naar verwachting kunnen voldoende alternatieven worden geboden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd zodat verwacht mag worden dat de ontheffing wordt verleend.

Vogels – beschermde nesten (niet jaarrond)

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Ter voorkoming van schadelijke effecten op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen.

Vogels – niet beschermde nesten (tenzij in gebruik)

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. Ter voorkoming van schadelijke effecten op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen.

Overige soorten

In het plangebied is geschikt habitat voor overige beschermde soortgroepen afwezig of worden deze soorten op grond van de bekende verspreiding niet verwacht.

Nadere informatie omtrent de onderzoeksresultaten en de uit te voeren vervolgonderzoeken is opgenomen in de rapportage in de bijlage.

Met vriendelijke groet,

ir. R. van de Woestijne,
Manager SMA Zeeland B.V.

Bijlage 1

**Quickscan flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet
Dorpsstraat 11-15, Scharendijke**

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Plangebied Dorpsstraat 11-15, Scharendijke

Opsteller: F.A. van Meurs

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Ondertitel	Plangebied Dorpsstraat 11-15, Scharendijke
Opsteller	F.A. van Meurs
Datum	19 september 2014
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20140912v01
Aantal pagina's	44
Opdrachtgever	SMA Zeeland B.V.
Contactpersoon	D. Nijsten
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Meurs, F.A. van, 2014. Quickscan flora en fauna. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied Dorpsstraat 11-15, Scharendijke. Rapportkenmerk ER20140912v01. Dordrecht. Ecoresult.

Ecoresult
Schipbeekstraat 148
3313 AS Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult 2014

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
Ecoresult kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Werkwijze	7
2.1 Quickscan flora en fauna	7
2.2 Beschermde natuurgebieden	7
3 Omschrijving plangebied.....	9
4 Onderzoekresultaten.....	11
4.1 Algemeen.....	11
4.2 Bronnenonderzoek.....	11
4.3 Verkennend veldonderzoek.....	12
5 Activiteiten.....	19
5.1 Voorgenomen werkzaamheden.....	19
5.2 Nieuwe situatie.....	19
5.3 Wettelijk belang	19
6 Effectbeoordeling en toetsing.....	21
6.1 Zoogdieren – vleermuizen.....	21
6.2 Vogels	23
6.3 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing	26
7 Conclusies en aanbevelingen.....	29
7.1 Conclusies.....	29
7.2 Aanbevelingen.....	30
8 Geraadpleegde bronnen	33
8.1 Literatuur.....	33
8.2 Internet.....	33
Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet.....	35
Bijlage 2 Foto-impressie plangebied	41
Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF).....	43

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van SMA Zeeland BV heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het plangebied genaamd Dorpsstraat 11-15, Scharendijke, gelegen in de oude kern van Scharendijke (gemeente Schouwen-Duiveland). De aanleiding van de quickscan is de voorgenomen sloop van de bebouwing binnen het plangebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend onderzoek beoordelen of de Flora- en faunawet door geplande activiteiten wordt overtreden. Zo ja, toetsen op welke wijze in het kader van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden achtereenvolgens beschreven: de werkwijze, het plangebied, de onderzoeksresultaten, de activiteiten, de (mogelijke) schadelijke effecten, de toetsing aan desbetreffende wet- en regelgeving, de conclusies en aanbevelingen en de geraadpleegde literatuur.

2 Werkwijze

2.1 *Quickscan flora en fauna*

De quickscan flora en fauna is gebaseerd op 8 stappen:

1. Uitvoeren van een oriënterend bronnenonderzoek en verkennend veldonderzoek.
2. Uitvoeren van oriënterend onderzoek naar de activiteiten en nagaan of er schadelijke effecten op kunnen treden.
3. Onderzoeken en advies geven over het voorkomen van (mogelijke) schadelijke effecten door het uitvoeren van mitigerende maatregelen.
4. Aangeven of soorten zijn vrijgesteld van een ontheffing.
5. Onderzoeken en advies geven over het werken met gedragscodes.
6. Het onderzoeken van de gevolgen van de (mogelijke) schadelijke effecten.
7. Optioneel zorgen voor een volledige ontheffingsaanvraag en/of vergunningsaanvraag.
8. Optioneel door ecologische werkbegeleiding controleren of de maatregelen uit de ontheffing en/of vergunning ook zo worden uitgevoerd.

2.2 *Beschermde natuurgebieden*

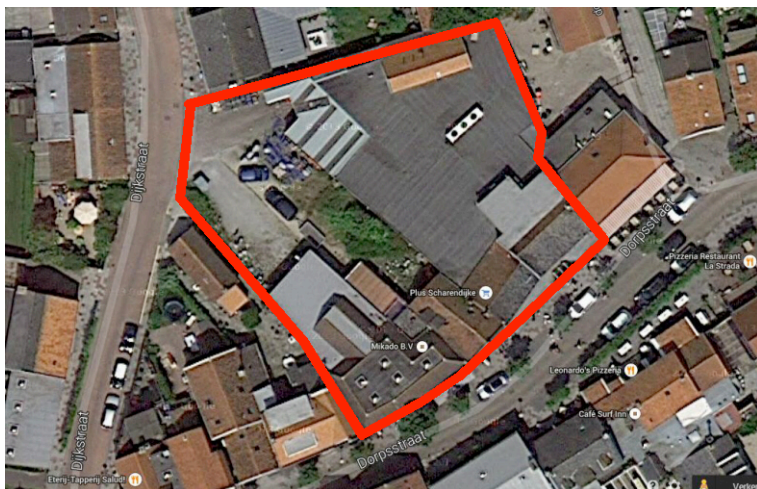
Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten, habitattypen en wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Een uitgebreide beschrijving en beoordeling zijn daarom niet opgenomen in deze quickscan. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (de Grevelingen) bevindt zich op 100 meter ten noorden van het plangebied (bron: Geoloket Provincie Zeeland). Het plangebied is niet in de EHS gelegen. Dichtstbijzijnde EHS ligt op een afstand van ca. 600 m (bron: Geoloket Provincie Zeeland). Dit betreft Koepel Scharendijke, gelegen ten westen van het plangebied..

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied genaamd Dorpsstraat 11-15, Scharendijke, is gelegen aan de Dorpsstraat 11-15, te Scharendijke.

Het plangebied (zie ook Afbeelding 1 en Bijlage 2):

- Bestaat aan de voorzijde van het plangebied (Dorpsstraat) uit drie bakstenen panden die samengevoegd zijn tot een winkel (Plus Supermarkt), opstallen en een achterterrein voor opslag.
- De bebouwing aan de Dorpsstraat is naar de achterzijde toe uitgebreid.
- Op het achterterrein staan loodsen.
- Bouwjaar Dorpsstraat 11 is 1957. Bouwjaar Dorpsstraat 13 is 1880. Bouwjaar Dorpsstraat 15 is 1880. De gebouwen hebben sindsdien meerdere inpandige verbouwingen en aanpassingen aan de gevels en daken gehad.
- Twee gebouwen hebben een zadeldak. Dorpsstraat 11 heeft een plat dak met omlopende dakschilden. De bebouwing aan achterzijde van de Dorpsstraat heeft platte daken. Op verschillende plekken wijken dakpannen en nokpannen van elkaar. Een aantal daken is moderner dan andere daken. Hier zijn geen mogelijkheden voor vogels om weg te kruipen.
- Langs de gevels lopen regenpijpen vanaf de dakrand naar de bodem.
- Dilatievoegen zijn afwezig of niet zichtbaar vanaf de openbare weg.
- Kelders zijn voor zover bekend niet aanwezig.
- Jaarrond groen struweel en gevelbeplanting is afwezig binnen het plangebied. Wel is op het achterterrein groen aanwezig in de vorm van grassen en ruigte.
- Boeiborden zijn aanwezig. Plaatselijk wijken de platen van elkaar of van de gevels.
- Verschillende bakstenen gebouwen hebben open stootvoegen en scheuren in het metselwerk, waardoor spouwmuur van buiten toegankelijk zijn.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn afwezig.

Afbeelding 1: Afbeelding 1: Ligging plangebied (rood omkaderd). Bron: opdrachtgever

4 Onderzoeksresultaten

4.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is op 2 september 2014 door ecologen K. van Veen en F.A. van Meurs van Ecoresult uitgevoerd. Aandacht is uitgegaan naar de aanwezige landschapselementen en habitats in en grenzend aan het plangebied om de resultaten van het bronnenonderzoek aan te scherpen. Aangezien de voorgenomen activiteiten in de categorie ruimtelijke ingrepen valt (zoals bedoeld in het kader van de Flora- en faunawet), zijn de soorten uit tabel II, III en vogels van de Flora- en faunawet onderzocht. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties te maken. In dit hoofdstuk worden alle door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen behandeld. Indien soorten zijn aangetroffen of worden verwacht is aangegeven in welke tabel van de Flora- en faunawet de soort is opgenomen.

4.2 *Bronnenonderzoek*

In tabel 1 is de bekende verspreiding van beschermde soorten tot een afstand van 1 km. vanaf het plangebied opgenomen (Bron: Nationale Databank Flora en Fauna via quickscanhulp, geraadpleegd 07-07-2014). In bijlage 3 is het voorkomen van beschermde soorten tot een afstand van 10 km. vanaf het plangebied weergegeven.

Waarneming.nl (<http://waarneming.nl>), geraadpleegd 03-09-2014, geeft geen aanvullende informatie.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bijenorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Harlekijn	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Botervis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Dikkopje	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Gehoornde slijmvis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Groene zeedonderpad	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Grote zeenaald	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Harnasmannetje	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Hondshaai	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Paling	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Pitvis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Vorskwab	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Zwarte grondel	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Rugstreepad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Bruinvis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km

Tabel 1: Bekende verspreiding beschermde soorten tot 1 km. afstand van het plangebied. Voor een overzicht van de beschermde soorten tot 10 km. afstand zie bijlage 3. Bron: NDFF.

4.3 Verkennend veldonderzoek

4.3.1 Vaatplanten

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde vaatplanten. Potentieel geschikte groeiplaatsen zijn niet aangetroffen. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (zoals verschillende soorten orchis, parnassia, tongvaren, wilde salie) hebben habitat dat niet in het

plangebied aanwezig is (o.a. oude muren, kademuren, vochtige, zonnige bodem, moerasjes, schrale bodems, getijdengebied en open water).

4.3.2 Zoogdieren – vleermuizen

4.3.2.1 *Vaste rust- en verblijfplaatsen*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vleermuizen in gebouwen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen en toegankelijk. Dit betreffen de ruimtes tussen en achter boeiborden, ruimtes tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren. Vleermuizen die in meer of mindere mate kunnen worden aangetroffen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Andere soorten worden op basis van hun bekende verspreiding niet verwacht. Typen verblijfplaatsen die kunnen worden aangetroffen: zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaats en winterverblijfplaats. Voor kraamverblijfplaatsen is het plangebied minder geschikt. In de omgeving zijn geschiktere gebouwen aanwezig die deze functie kunnen vervullen.

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor vleermuizen in bomen. Met uitzondering van een paar zaailingen (jonge bomen) zijn binnen het plangebied geen bomen aanwezig. De zaailingen hebben geen holten, scheuren en loszittend bast. Grenzend aan het plangebied, in de Dorpsstraat staan verscheidene bomen. In deze bomen zijn geen holten, scheuren, loszittend bast en dergelijke aangetroffen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen in bomen zijn dan ook afwezig binnen en grenzend aan het plangebied.

4.3.2.2 *Foerageergebied*

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied. Beschutting en voedselaanbod door bebouwing is aanwezig. Grotere aantallen dieren worden echter niet verwacht. De ruimtelijke inrichting en ligging van het plangebied zijn hiervoor indicierend. In de nabije omgeving zijn ruimschoots vergelijkbare alternatieven te vinden. Vleermuizen die in meer of mindere mate kunnen worden aangetroffen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

4.3.2.3 *Vliegroute*

In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen voor een potentiële vliegroute aanwezig. Het plangebied is bovendien gelegen in bebouwd gebied waar lijnvormige structuren als vliegroute nauwelijks een rol spelen als vliegroute. Het kan wel zo zijn dat vleermuizen het plangebied diffuus als vliegroute gebruiken. In de nabije omgeving zijn ruimschoots vergelijkbare alternatieven te vinden.

Vleermuizen die in meer of mindere mate kunnen worden aangetroffen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Andere soorten worden op basis van hun bekende verspreiding niet verwacht.

4.3.3 Zoogdieren – grondgebonden

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde al dan niet grondgebonden zoogdieren. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (zoals gewone zeehond, bruinvis, grijze zeehond, damhert, noordse woelmuis) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is. Andere soorten worden op basis van hun bekende verspreiding niet verwacht.

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Potentieel geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen en/of functioneel zijn aangetroffen voor diverse algemene muizensoorten.

4.3.4 Reptielen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde reptielen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soort (levendbarende hagedis, zandhagedis en dikkopschildpad) heeft habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (duinen en open zeewater)

4.3.5 Amfibieën

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde amfibieën. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (o.a. open, ondiep water).

4.3.6 Dagvlinders

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde dagvlinders. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. In en grenzend aan het plangebied is voor beschermde dagvlinders geschikt habitat (zoals gevarieerd open bos, bosranden) niet aanwezig. Op basis van het bronnenonderzoek zijn beschermde dagvlinders ook niet aangetroffen binnen een straal van 10 kilometer.

4.3.7 Libellen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde libellen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. In en grenzend aan het plangebied is voor beschermde libellen geschikt habitat (zoals open water en oevers) niet aanwezig. Op basis van het bronnenonderzoek zijn beschermde libellen ook niet aangetroffen binnen een straal van 10 kilometer.

4.3.8 Vissen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde vissen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (zoals botervis, dikkopje, gehoornde slijmvis, groene zeedonderpad) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (open zeewater).

4.3.9 Kevers

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde kevers. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Ook op basis van het bronnenonderzoek zijn beschermde kevers zoals vliegend hert en geelgerande waterroofkever, niet te verwachten, vanwege de afwezigheid van geschikt biotoop.

4.3.10 Kreeftachtigen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde kreeftachtigen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Op basis van het bronnenonderzoek zijn beschermde kreeftachtigen zoals rivierkreeft, niet te verwachten, vanwege de afwezigheid van schoon, helder water (open water).

4.3.11 Weekdieren

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde weekdieren. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Te verwachten soorten hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (o.a. venige waterbodems).

4.3.12 Vogels

4.3.12.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen (zogenaamde categorie 1 tot en met 4-soorten) in gebouwen. Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen zijn aangetroffen voor gierzwaluw en huismus. Voortplantingsplaatsen kunnen zich onder andere bevinden onder los zittende dakpannen, kapotte betonvoegen in de nok van het dak en in openingen in de betonnen muren. Binnen en grenzend aan het plangebied is tevens functioneel leefgebied voor huismus aanwezig in de vorm van jaarrond groen (in tuinen en aan bebouwing grenzend het plangebied) en horecaterrassen in de Dorpsstraat en binnen het plangebied het achterterrein met ruigte. Voortplantingsplaatsen van andere vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen zijn niet aangetroffen. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar en slechtvalk, steenuil) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen (zogenaamde categorie 1 tot en met 4-soorten) in bomen. De bomen zijn te klein,, bovendien is er voor deze soorten teveel verstoring (verkeer en mensen) binnen en grenzend aan het plangebied aanwezig. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, wespandief, zwarte wouw, steenuil, oehoe) hebben dan ook habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

4.3.12.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Gelet op het habitat kunnen soorten voorkomen als spreeuw, koolmees en pimpelmees. Er is voor deze soorten habitat (zoals nisjes, loszittende dakpannen) in het plangebied aanwezig om zich succesvol te kunnen voortplanten. In de omgeving zijn daarnaast ook huiszwaluwen gemeld door een omwonende. Nesten zijn binnen het plangebied evenwel niet waargenomen.

4.3.12.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogelsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn (het moment dat het nest in gebruik is). Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Gelet op het habitat kunnen soorten

voorkomen als winterkoning, roodborst, Turkse tortel, heggemus, stadsduif, houtduif, merel, zanglijster, en kauw. Er is voor deze soorten habitat (zoals struweel, platte daken) in het plangebied aanwezig om zich succesvol te kunnen voortplanten.

4.3.13 Samenvatting onderzoeksresultaten

De samenvatting van het bronnen- en verkennend veldonderzoek is te vinden in tabel 2. In de kolom bronnenonderzoek (tot een afstand van 10 km.) en veldonderzoek is door middel van ja/nee aangegeven of de soort door betreffend onderzoek binnen het plangebied is te verwachten.

<i>Soortgroep</i>	<i>Bronnenonderzoek</i>	<i>Geschied</i>	<i>Soort</i>	<i>Functie</i>
Vaatplanten	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Zoogdieren – vleermuizen	Ja	Ja	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger	Vaste rust- en verblijfplaats, voortplantingsplaats, foerageergebied (niet essentieel)
Zoogdieren-overige soorten	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Reptielen	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Amfibieën	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Dagvlinders	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Libellen	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vissen	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Kreeftachtigen	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Weekdieren	Ja	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vogels	Ja	Ja	Huismus, gierzwaluw, vogels met niet jaarrond beschermde nesten, algemene broedvogels	Voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied

Tabel 2: Samenvatting onderzoeksresultaten.

5 Activiteiten

5.1 *Voorgenomen werkzaamheden*

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit:

- De sloop van de bestaande bebouwing.

5.2 *Nieuwe situatie*

In het plangebied zullen recreatiewoningen worden gebouwd met enkele commerciële functies.

5.3 *Wettelijk belang*

De activiteiten kunnen worden geplaatst onder het wettelijke belang:

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

6 Effectbeoordeling en toetsing

Indien beschermde soort(en) zijn aangetroffen wordt in dit hoofdstuk voor deze soorten en gebieden beoordeeld of schadelijke effecten door de activiteiten optreden.

6.1 Zoogdieren – vleermuizen

6.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

In het plangebied zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in gebouwen. Dit betreffen zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen van in meer of mindere mate gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Voor kraamverblijfplaatsen is het plangebied minder geschikt. Door de sloop van de bebouwing zullen deze potentieel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernietigd. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het nog niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is het nodig antwoord te krijgen op:

- Zijn vleermuizen aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor vleermuizen?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de vleermuizen?

Hierop kan antwoord worden gegeven door:

- Minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 augustus tot 1 oktober (met een tussenliggende periode van 20 dagen), 1 bezoek 's avonds en 1 bezoek voor middernacht.
- Minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 mei tot en met 15 augustus (met een tussenliggende periode van 20 dagen), 1 bezoek vanaf kort voor zonsondergang en 1 bezoek voor zonsopkomst.

Indien vleermuizen aanwezig zijn dient antwoord gegeven te worden (effectbeoordeling en toetsing) op:

- Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor de vleermuizen geen bevredigende oplossingen (“alternatieven”) meer? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de vleermuizen te garanderen?

Indien vleermuizen aanwezig kunnen ter voorkoming van schadelijke effecten mitigerende maatregelen worden getroffen. Dit betreffen maatregelen om:

- De functionaliteit te waarborgen.
- De gunstige staat van instandhouding te waarborgen.
- Aan de zorgplicht te voldoen.

Bovenstaande aanpak is in lijn met de voor de verschillende vleermuissoorten opgestelde Soortenstandaarden (Dienst Regelingen, 2011/2013).

6.1.2 Foerageergebied

Het plangebied kan fungeren als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, maar niet essentieel. In de directe omgeving zijn meer dan voldoende alternatieve foerageerlocaties aanwezig. Hierdoor zullen er geen schadelijke effecten optreden van de activiteiten op het foerageergebied voor de verschillende soorten vleermuizen.

6.1.3 Vliegroute

Het plangebied kan fungeren als vliegroute voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, maar niet essentieel. In de directe omgeving zijn meer dan voldoende alternatieve vliegroutes aanwezig. Hierdoor zullen er geen schadelijke effecten optreden van de activiteiten op eventueel aanwezig vliegroutes voor de verschillende soorten vleermuizen.

6.2 *Vogels*

6.2.1 Jaarrond beschermde nesten

6.2.1.1 *Huismus*

In het plangebied zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor huismus aangetroffen. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het daarom niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is het nog nodig antwoord te krijgen op:

- Welke functie heeft het object en het gebied voor de huismus?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de huismus?

Hierop kan antwoord worden gegeven door minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 1 april tot en met 15 mei (met een tussenliggende periode van 10 dagen), vanaf 1 uur na zonsopkomst.

Indien de huismus aanwezig is dient antwoord gegeven te worden (effectbeoordeling en toetsing) op:

- Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor de huismus geen bevredigende oplossingen ("alternatieven") meer? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de huismus te garanderen?

Indien de huismus aanwezig kunnen ter voorkoming van schadelijke effecten mitigerende maatregelen worden getroffen. Dit betreffen maatregelen om:

- De functionaliteit te waarborgen.
- De gunstige staat van instandhouding te waarborgen.
- Aan de zorgplicht te voldoen.

Bovenstaande aanpak is in lijn met de Soortenstandaard Huismus (Dienst Regelingen, 2011).

6.2.1.2 Gierzwaluw

In het plangebied zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is het nodig antwoord te krijgen op:

- Is de gierzwaluw aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor de gierzwaluw?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de gierzwaluw?

Hierop kan antwoord worden gegeven door minimaal 3 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 1 juni tot 15 juli (met een tussenliggende periode van 10 dagen), vanaf 18.00 uur tot zonsondergang. Indien de gierzwaluw aanwezig is dient antwoord gegeven te worden (effectbeoordeling en toetsing) op:

- Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor de gierzwaluw geen bevredigende oplossingen ("alternatieven") meer? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de gierzwaluw te garanderen?

Indien de gierzwaluw aanwezig kunnen ter voorkoming van schadelijke effecten mitigerende maatregelen worden getroffen. Dit betreffen maatregelen om:

- De functionaliteit te waarborgen.
- De gunstige staat van instandhouding te waarborgen.
- Aan de zorgplicht te voldoen.

Bovenstaande aanpak is in lijn met de Soortenstandaard Gierzwaluw (Dienst Regelingen, 2011).

6.2.2 Algemene vogels en vogels met niet jaarrond beschermde nesten

Zijn er binnen het plangebied voortplantings- of vaste rust – of verblijfplaatsen van de vogels in het

plangebied?

Binnen het plangebied is potentieel broedhabitat voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5 soorten) en voor algemene vogels aanwezig waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. Dit betreft o.a. struweelbroedende soorten (o.a. winterkoning, roodborst) en nisbroedende soorten (o.a. spreeuw, pimpelmees, koolmees). Categorie 5 soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor geen van de aangetroffen soorten zijn redenen aan te dragen die jaarrond bescherming van de nesten rechtvaardigen. Alle potentieel aanwezige soorten nemen – als broedvogels – landelijk gezien niet (significant) af (bron: Sovon.nl). Geen van de soorten staat op de Rode Lijst (bron: Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels). Daarnaast blijft er voor betreffende soorten ruim voldoende bereikbaar habitat aanwezig. De gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding.

Zijn er binnen het plangebied locaties met andere ecologische functies (bijv. foerageergebieden), die essentieel zijn voor de functionaliteit van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de vogels (binnen en buiten het plangebied)?

Nee, niet-essentieel. In de directe omgeving zijn vergelijkbare terreinen volop aanwezig.

Voorkomt de aanvrager door het nemen van maatregelen overtreding van artikel 11 Flora- en faunawet? Met andere woorden worden voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de vogels ontzien?

Door de sloop van de bebouwing in het plangebied, zullen de activiteiten schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van deze vogelsoorten. Het is nodig mitigerende maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten op de functionaliteit niet optreden. De mitigerende maatregelen zijn:

- Struweel en ruigte dat in het kader van de werkzaamheden moet verdwijnen buiten het broedseizoen (15 augustus – 15 maart) verwijderen om te voorkomen dat deze soorten zich in het plangebied vestigen tijdens het broedseizoen.
- Nestkasten en andere gelegenheden verwijderen buiten het broedseizoen om te voorkomen dat deze soorten zich in het plangebied vestigen tijdens het broedseizoen.
- Omdat sommige vogelsoorten op daken kunnen broeden, de daken vrijhouden van nesten en voorkomen dat deze soorten zich in het plangebied vestigen tijdens het broedseizoen.
- Door buiten het broedseizoen in het plangebied te werken.
- Werken tijdens het broedseizoen is mogelijk zolang er geen schadelijke effecten op een

broedgeval optreden.

6.3 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing

6.3.1 Zoogdieren – vleermuizen

Het is nog onbekend of schadelijke effecten door de activiteiten op gebouwbewonende vleermuizen optreden (paragraaf 6.1). Het uitvoeren van een toetsing is om deze reden niet mogelijk.

Indien voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De verblijfplaatsen kunnen niet worden ontzien. Het is naar verwachting wel mogelijk voldoende alternatieven aan te bieden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd. Verstoring is daarentegen wel aanwezig, maar naar verwachting niet van wezenlijke invloed op de populatie van vleermuizen. Op grond van alle wettelijke belangen kan ontheffing worden aangevraagd welke naar verwachting wordt verkregen. Deze toetsing is gebaseerd op het stappenplan voor diersoorten op bijlage IV Habitatrichtlijn (Dienst Regelingen, 2013).

6.3.2 Huismus

Het is nog onbekend of schadelijke effecten door de activiteiten op huismus optreden (paragraaf 6.2.1.1). Een aanvullend onderzoek naar de aan- of afwezigheid van huismus is nog niet uitgevoerd. Het uitvoeren van een toetsing is om deze reden niet mogelijk.

Indien voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus in de gebouwen aanwezig zijn dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De verblijfplaatsen kunnen niet worden ontzien. Het is naar verwachting wel mogelijk voldoende alternatieven aan te bieden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd. Verstoring is daarentegen wel aanwezig, maar naar verwachting niet van wezenlijke invloed op de populatie van de huismus. Op grond van alle wettelijke belangen kan ontheffing worden aangevraagd welke naar verwachting wordt verkregen. Deze toetsing is gebaseerd op het stappenplan voor vogels (Dienst Regelingen, 2013).

6.3.3 Gierzwaluw

Het is nog onbekend of schadelijke effecten door de activiteiten op gierzwaluw optreden (paragraaf 6.2.1.2). Een aanvullend onderzoek naar de aan- of afwezigheid van gierzwaluw is nog niet uitgevoerd. Het uitvoeren van een toetsing is om deze reden niet mogelijk.

Indien voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in de gebouwen aanwezig zijn dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De verblijfplaatsen kunnen niet worden ontzien. Het is naar verwachting wel mogelijk voldoende alternatieven aan te bieden waardoor de functionaliteit blijft gegarandeerd. Verstoring is daarentegen wel aanwezig, maar naar verwachting niet van wezenlijke invloed op de populatie van de gierzwaluw. Op grond van alle wettelijke belangen kan ontheffing worden aangevraagd welke naar verwachting wordt verkregen. Deze toetsing is gebaseerd op het stappenplan voor vogels (Dienst Regelingen, 2013).

6.3.4 Vogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van algemene broedvogels en van vogels met niet jaarrond beschermde nesten. Het is mogelijk mitigerende maatregelen te nemen voor voortplantingsplaatsen van algemene vogels waardoor schadelijke effecten niet optreden (zie voor de maatregelen hoofdstuk 6.2.).

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van SMA Zeeland B.V. heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het plangebied genaamd Plangebied Dorpsstraat 11-15, Scharendijke. De aanleiding van de quickscan is de voorgenomen sloop van de bebouwing binnen het plangebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

Het verkennend veldonderzoek is op 2 september 2014 door ecologen K. van Veen en F.A. van Meurs van Ecoresult uitgevoerd. Aandacht is uitgegaan naar de aanwezige landschapselementen en habitats in en grenzend aan het plangebied om de resultaten van het bronnenonderzoek aan te scherpen. In het plangebied:

- Zijn potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Vleermuizen die kunnen worden aangetroffen zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode 15 mei tot en met 15 augustus en 15 augustus tot 1 oktober (paragraaf 6.1).
- Zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor huismus aangetroffen. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode 1 april tot en met 15 mei (paragraaf 6.2.1.1).
- Zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode

1 april tot en met 15 mei (paragraaf 6.2.1.2).

- Is broedhabitat aangetroffen voor vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Er zijn geen omstandigheden die jaarronde bescherming (categorie 5-nesten) rechtvaardigen. De activiteiten kunnen wel schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van deze vogelsoorten. Het is mogelijk mitigerende maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden (paragraaf 6.2).
- Is broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van algemene vogels. Het is mogelijk mitigerende maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden (paragraaf 6.2).
- Is potentieel geschikt habitat voor overige beschermde soortgroepen afwezig of worden deze soorten op grond van de bekende verspreiding niet verwacht.

7.2 *Aanbevelingen*

7.2.1 **Zorgplicht**

Er is een kleine kans op de aanwezigheid van soorten die niet in tabellen van de Flora- en faunawet worden benoemd. Ook zijn er (potentiële) verblijfplaatsen in en rondom het plangebied aanwezig van soorten die vallen onder het beschermingsregime van tabel I van de Flora- en faunawet (zoals bosmuis, veldmuis, egel). Door de kleine trefkans zijn extra mitigerende maatregelen niet nodig. Artikel 2 'Zorgplicht' van de Flora- en faunawet blijft wel van kracht.

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te

voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Bij de aanvang van het project dient de 'Zorgplicht' Artikel 2 van de Flora- en faunawet te worden besproken. Door tijdens de werkzaamheden ook zorgvuldig te werken wordt invulling gegeven aan de algemene zorgplicht. Maatregelen die moeten worden getroffen zijn:

- Bestaande beplanting wordt voorafgaand aan de werkzaamheden en in één lijn gemaaid/verwijderd om fauna de kans te geven tijdig te vluchten.
- Beplanting binnen het plangebied wordt gedurende de werkzaamheden kort gehouden om vestiging van fauna tegen tegen te gaan.
- Materieel wordt via een vaste route aangeleverd om verstoring tot een minimum te beperken.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Dietz C., Nill D., 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Zoogdiervereniging, Tirion Natuur

8.2 *Internet*

BAG-Viewer

<http://bagviewer.pdok.nl/index.html>

GeoLoket Provincie Zeeland

<http://zldags.zeeland.nl/geo>

Libellennet

www.libellennet.nl

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://www.quickscanhulp.nl>

Soortenstandaards

<http://www.hetInvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/soortenstandaard>

Vlindernet

www.vlindernet.nl

Waarneming.nl

<http://waarneming.nl/index.php>

Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet

Bron: <http://www.hetInvloket.nl>

Soortenbescherming door Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Voor wie

De Flora- en faunawet geldt voor iedereen in Nederland.

Wat is verboden

Gaat u bouwen, slopen, dempen, saneren, aanleggen of andere activiteiten voor ruimtelijke ontwikkeling uitvoeren? Dan moet u zich eerst afvragen of er beschermde inheemse soorten aanwezig zijn. Dan is de kans groot dat u te maken krijgt met onderstaande verboden. Het is verboden:

Beschermde inheemse plantensoorten:

- te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Beschermde inheemse diersoorten:

- te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- opzettelijk te verontrusten.

Van beschermde inheemse diersoorten:

- de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke soorten zijn beschermd

Er is veel informatie over soorten beschikbaar op internet. Hieronder staat een opsomming van informatie die u nodig heeft. U bepaalt zelf of u wel of niet met een beschermde soort te maken heeft.

- Soortendatabase
In deze database staat informatie over soorten die in Nederland in het wild voorkomen en op welke manier ze worden beschermd.
- Soortenregister
Deze database geeft inhoudelijke informatie over Nederlandse planten- en diersoorten. Bij elke soort staat een uitgebreide beschrijving van onder meer verspreiding, biotoop en levenswijze.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In deze databank vindt u informatie over waar Nederlandse planten- en diersoorten voorkomen. Deze is beschikbaar voor bedrijven en overheden. U kunt zich hiervoor aanmelden op de website van de Gegevensautoriteit natuur.

Zorgplicht flora en fauna

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat u nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Wet- en regelgeving

Om de in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen is de Flora en faunawet gemaakt. In de wet zijn een aantal verboden opgenomen. Van deze verboden kan alleen onder voorwaarden worden afgeweken. Hiervoor is vrijstelling of ontheffing mogelijk. Het verschilt wel per activiteit, verbodsbepaling of soort.

Verschil vrijstelling en ontheffing

Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. In de wet staan alleen algemene principes en

verantwoordelijkheden. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Flora- en faunawet komen voort uit afspraken over biodiversiteit die op internationaal en Europees niveau zijn gemaakt. Zoals:

- Vogelrichtlijn > Europese richtlijn voor het behoud van de vogelstand.
- Habitatrichtlijn > Europese richtlijn voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

De bepalingen over soortenbescherming die in deze richtlijnen staan, zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. Ook bepalingen van het CITES-verdrag staan in de Flora- en faunawet. Voor meer informatie hierover gaat u naar CITES.

Waar vindt u de wet- en regelgeving

Alle wet- en regelgeving rond de Flora- en faunawet is te vinden op Overheid.nl. Bij 'Wettechnische informatie' vindt u ook alle actuele informatie over afgeleide regelgeving en wijzigingen van de Flora- en faunawet.

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In 3 tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen

afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn.

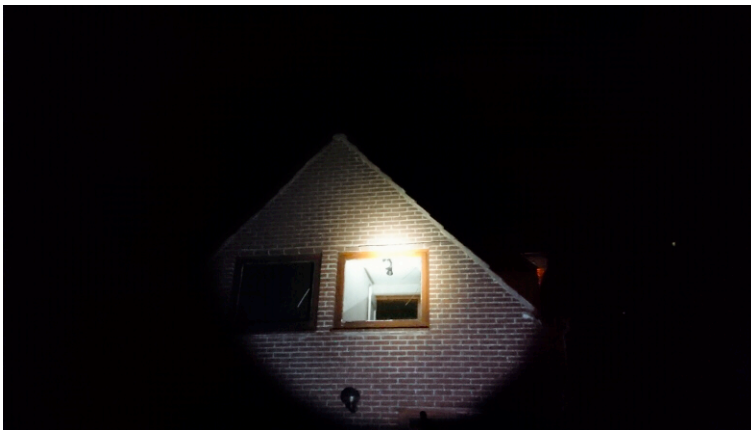
uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Bijlage 2 Foto-impressie plangebied

Toelichting foto. Gevelaanzicht van het plangebied aan de zijde van de Dorpsstraat. Vogels kunnen wegkruipen onder scheef en loszittende dakpannen, achter regenpijpen, achter boeiborden.

Toelichting foto. Detail van een achtergevel. Onder het rechterraam is een scheur zichtbaar. Vleermuizen kunnen van dergelijke scheuren en van open stootvoegen toegang krijgen tot de spouwmuur.

Toelichting foto. Vogelwerende maatregelen boven het terras van de naast het plangebied gelegen gevestigde cafetaria. Dit geeft aan dat er vogels voorkomen.

Gat in een loods. Vogels (zoals huismus) kunnen zo in de schuur terecht komen en hier een nest maken.

Toelichting foto. Terrassen op de Dorpsstraat grenzend aan het plangebied. Ideaal functioneel leefgebied voor huismus.

Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF)

Bekende verspreiding beschermde soorten tot een afstand met 10 km. van het plangebied (Bron: Nationale Databank Flora en Fauna). Voor deze data geldt © NDFF - quickscanhulp.nl 03-09-2014.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bijenorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Harlekijn	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Botervis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Dikkopje	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Gehoornde slijmvis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Groene zeedonderpad	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Grote zeenaald	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Harnasmannetje	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Hondshaai	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Paling	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Pitvis	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Vorskwab	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Zwarte grondel	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Bruinvis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Blauwe zeedistel	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Zwartsteel	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Brakwatergrondel	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Dwergbolk	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Grote koornaarvis	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Kleine zeenaald	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Dikkopschildpad	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Zandhagedis	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	tabel III	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Noordse woelmuis (arenicola)	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gele helmblom	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Herfstschroeforchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Hondskruid	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Slanke gentiaan	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Stengelloze sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Veldgentiaan	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Slakdolf	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Symphodus melops	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Boomkikker	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
Steenuil	Vogels	tabel III	5 - 10 km
Bataafse stroommossel	Weekdieren	tabel III	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km